

Laat het los, al die verzekeringen

Door Friederike de Raat

Onlangs ben ik eens in mijn archiefkast gedoken. Ben ik, net als veel Nederlanders, oververzekerd? Heb ik verzekeringen die ik eigenlijk niet nodig heb? Heb ik dubbele verzekeringen? Ik had geen idee. Net als zoveel Nederlanders.

Het bleek mee te vallen. Mijn verzekeringen zijn ondergebracht bij één verzekeraar, wat de kans op dubbele verzekeringen al een stuk kleiner maakt - maar als nadeel heeft dat ik elders misschien wel goedkope uit zou zijn.

Bovendien bleek ik alleen verzekerd tegen rampen: een opstal- en inboedelverzekering, een levensverzekering, een WA-verzekering en een verplichte verzekering tegen ziektekosten.

Alleen die tandartsverzekering is een twijfelgevalletje. Zou ik die halfjaarlijkse

Risicodeking

Nederlanders hebben weinig met rampen te maken, toch zijn velen oververzekerd. Het loont om die berg verzekeringen eens uit te pluizen.

controle, die mondhygiëniste en dat ene gaatje per tien jaar niet zelf kunnen betalen? En die zeven jaar oude tweedehandsauto, die kan natuurlijk ook wel uit de all-risk verzekering. En die doorlopende reisverzekering? Hoe vaak kom ik eigenlijk in het buitenland? Alles bij elkaar zou ik toch wel zo'n 50 euro per maand kunnen besparen.

Met mijn redelijk afgewogen verzekeringspakket ben ik geen doorsnee-Nederland. Want Nederland behoort, samen met onder meer het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland, tot de best verzekerde naties ter wereld. „Nederlanders gaan nogal emotioneel met verzekeringen om”, zegt Erik Hordijk, directeur van verzekerings-site.nl. „Hoe meer, hoe beter, denken we vaak. Daarin zijn we lekker calvinistisch: veel sparen, veiligheid, risicomijdend.”

En net zoals veel Nederlanders niet weten hoeveel pensioen ze kunnen verwachten na hun 67ste, zo kijken velen niet naar

hun polissen. „We houden er niet van om over te stappen”, aldus Hordijk. „Je weet maar nooit wat de risico's zijn van zo'n nieuwe polis.”

„Verzekeren zit in onze genen”, volgens Peter Wakker, hoogleraar risicodrag aan de Erasmus Universiteit. Ten eerste komt dat doordat Nederland „een goed georganiseerd en betrouwbaar land” is, zegt Wakker. „Dat is een vereiste voor verzekeringen, want je vertrouwt je geld toe aan anderen. Wat ook meespeelt, is dat Nederland weinig risico's kent als overstromingen, orkanen en oorlogen. We zijn dus niet gewend aan rampen. Was dat wel zo, dan zou niemand het in zijn hoofd halen om zo iets kleins als zijn fiets te verzekeren. Dan hadden we belangrijker zaken om ons druk over te maken.” Verder heeft Nederland een lange traditie van verzekeren, vervolgt de hoogleraar. „De 17de-eeuwse wiskundige Christiaan Huygens schreef al een boek

5 verzekeringen die je moet hebben

1.

Ziektekosten

Sinds 2006 verplicht voor iedereen die in Nederland woont. De overheid heeft een basispakket samengesteld waarin af en toe iets verandert (bijvoorbeeld de anticonceptiepill in of uit het basispakket). Desgewenst kunnen mensen zich aanvullend verzekeren, bijvoorbeeld voor de tandarts of de fysiotherapeut.

2.

WA-verzekering

Deze verzekering is niet verplicht, maar wel erg nuttig. Wie schade veroorzaakt en geen WA-verzekering heeft, moet alles zelf betalen. Als je kind een ruit bij de buren breekt, is dat nog te overzien. Maar als je tegen de auto van de buurvrouw oprijdt of als iemand letsel oploopt, kan dat bedrag enorm oplopen. Veel mensen kunnen dat niet betalen. Voor een paar tientjes per jaar ben je verzekerd voor een bedrag van 1 miljoen euro of meer.

3.

Autoverzekering

Je kunt je auto all risk (casco) of alleen WA verzekeren. Een WA-verzekering is verplicht voor alle auto's in Nederland: hiermee is de schade die je veroorzaakt aan derden gedekt. Een nieuwe auto wordt vaak een jaar of vijf all risk verzekerd: alle schade aan de auto die anderen of jijzelf veroorzaken, wordt vergoed. Naast de WA- en de all risk-verzekering is er nog de WA+ dekking: schade die je zelf aan je auto veroorzaakt, wordt dan nog vergoed.

4.

Opstal en/of inboedel

Een opstalverzekering dekt schade aan huis en alle spullen die vastzitten in en aan het huis, zoals dak, leidingen, verwarming, sanitair. Met een inboedelverzekering zijn meubels, kleding, dvd's tegen brand, diefstal, water-, rook- en roetschade verzekerd. Beide zijn niet verplicht, maar wel handig omdat schade aan huis of inboedel vaak erg veel kost. Wie een hypotheek afsluit, wordt vaak door de bank verplicht een opstalverzekering af te sluiten. Wie vaak dure spullen van huis meeneemt, zoals een laptop, iPhone of golfspullen, kan een inboedelverzekering met een goede buitenhuisdekking nemen.

5.

Rechtsbijstand

Ook nuttig, maar nogal afhankelijk van je situatie: een rechtsbijstandverzekering, voor wie bijvoorbeeld geen vakbondslid is, een doorlopende reisverzekering, voor wie vaak naar het buitenland gaat, en een overlijdensrisicoverzekering. Hiermee verzekert je je inkomen als je overlijdt. Voor een gepensioneerde of alleenstaande wellicht niet heel nuttig, voor een kostwinner wel.

ERICA VERDEGAAL

Shopperen loont ook bij onlinebeleggingsadvies

Bij mijn bank kan ik tegenwoordig beleggen met online-advies. Je bepaalt eerst waarin je belegt. Daarna krijg je advies per mail. Vind jij zo'n soort dienst het geld waard?

Belleggen in effecten kan grofweg op drie manieren: je doet het zelf, je besteedt het helemaal uit of je laat je adviseren. Het eerste, doe-het-zelven, heet in vaktermen *execution only*. Zo'n dienst is relatief goedkoop, maar verlies je geld door een beleggingsblunder, dan is je dienstverlener niet verantwoordelijk voor de schade, want hij heeft geen zorgplicht. Dat geldt wél voor een vermogensbeheerder of beleggingsadviseur. Deze moet zijn advies of beheer afstemmen op jouw financiële positie, doelen, risicobereidheid, kennis en ervaring. Doet men dat verkeerd, dan is men aansprakelijk. Advies en beheer kosten ook meer tijd dan *execution only*. Het is daarom meestal duurder.

Van steeds meer financiële diensten bestaat er een onlineversie. We hebben online notarissen, online hypotheekadviseurs en talloze vergelijkingsites. Ook onlinebeleggingsadvies groeit onstuitbaar. Dat is logisch. Standaardadviezen en -procedures kun je foutlozer en voordeliger overlaten aan een computer dan aan een mens. Voor onlinebeleggingsadvies geldt trouwens evenveel zorgplicht als voor een adviesgesprek waarbij je je beleggingsexpert in de ogen kijkt. Als je beleggingsadvies wilt, is de onlinevariant dus geen slecht idee.

Maar wie gun je je klandizie? De wetenschap leert dat je een beleggingsproduct of -dienst het best kunt selecteren op de laagste totale kosten. Die achterhalen blijkt echter een helse klus te zijn. Duik maar eens in een tarievenlijst van een bank. Voor online-advies blijkt men diverse vaste en variabele kosten te rekenen per kwartaal, al dan niet inclusief btw. Door het verbod op verkoopprovisies per 2014 krijgen beleggers daarvan begin april hun eerste (dikke) rekening gepresenteerd. Daarbovenop komen de vaak onnavolgbare kosten van de geadviseerde fondsen zelf. Het totaal van al die kosten gedeeld door je belegde vermogen maal 100 procent heet *total cost of ownership* (TCO). Dat percentage zou je voor diverse online-adviseurs moeten vergelijken. Hier schiet beleggingsmatch.nl te hulp. De vergelijkings-site geeft, na het intikken van je belegbare vermogen en een gewenste beleggingsdienst, de TCO's van de belangrijkste aanbieders. Voor online-advies over de belegging van een ton lopen de kosten uiteen van jaarlijks 0,91 procent (*iBeleggen*) tot 2,42 procent (EVI). Zo'n kostenverschil van dik 1,5 procent per jaar scheelt je na dertig jaar beleggen waarschijnlijk tonnen aan eindkapitaal.

LEZERSREACTIES

Minder transparant
SNS berichtte me per mail dat sommige beleggingsfondsen hun kosten niet hebben verlaagd [sinds het verbod op verkoopprovisie van 1 januari]. Als ik daarin toch blijf beleggen, betaal ik dubbele kosten. Al met al vind ik de nieuwe kostensituatie eerder minder dan meer transparant. *William van Zanten*

Nooit uitgekomen
Kosten voor beleggingsadviezen, zo is mij in het verleden gebleken, is weggegooid geld. Voorgespiegelde rendementen zijn, althans bij mij, nog nooit in positieve zin uitgekomen, maar wel de vooraf gemelde advieskosten. Die bleken op de cent af te kloppen. *Dick Goedhart*

VRAAG VOOR VOLGENDE WEEK

Mijn vaders vaste lasten overstijgen zijn inkomen. Maar als hij een kamer verhuurt, wordt hij gekort op zijn AOW. Ik zou hem graag ondersteunen, bijvoorbeeld met een jaarlijkse belastingvrije gift. Kan dat? Tot welk bedrag?

Mail uw reactie of nieuwe vraag voor dinsdag aanstaande naar e.verdegaaal@nrc.nl

5 keer niet zo nuttig verzekerd

1.

Garantie

Met een garantiEVERLENINGSVERZEKERING verlen je de garantie op bijvoorbeeld een wasmachine. Omdat producenten wettelijk verplicht zijn een apparaat te leveren dat langer functioneert dan de garantietermijn, kun je gerust van de leverancier eisen dat de schade ook na die termijn kosteloos of tegen geringe vergoeding wordt gerepareerd.

2.

Telefoon

Telefoon of iPad-verzekering: vrijwel standaard krijg je bij aankoop de vraag of je het apparaat wilt verzekeren. De premie is relatief hoog ten opzichte van de aanschaalprijs. Bedenk dus of je een nieuwe smartphone of laptop kunt betalen als het apparaat kapot gaat.

3.

Tandarts

Voor mensen die elk half jaar alleen voor controle naar de tandarts gaan en nooit iets bijzonders hebben, is een verzekering niet echt nodig. Zijn er kronen, beugels en dergelijke in het spel, dan kan een verzekering nuttig zijn.

4.

Fiets

Een fiets van 1.000 euro, op het platteland, altijd gestald in een afgesloten ruimte: verzekering niet nodig. Wel nuttig: in hartje stad en als je fiets daar vaak op straat staat.

5.

Zinloos geweld

In de categorie leuk verzonden, maar best nutteloos: Zinloos Geweld Verzekering. Veel zaken worden al gedekt door zorgverzekering en door Slachtofferhulp. Of neem de bruloftverzekering: alle kosten door uitsiel, afgelasting of onderbreking zijn gedekt. Ook de schade aan de cadeaus is verzekerd.

Walcker. Zijn inschatting is dat elke volwassene in Nederland per jaar 550 euro kan bezuinigen op zijn verzekeringen - dat komt aardig overeen met die geschatte 50 euro per maand voor de tandarts-, auto- en reisverzekering waar ik voor mezelf vraagtekens bij had gezet.

Erik Hordijk van verzekeringssite.nl schat dat in Nederland jaarlijks 1 miljard euro kan worden bezuinigd op dubbele en minder nuttige verzekeringen. Buis van het Verbond van Verzekeraars: „Dubbele dekkingen heb je soms bij reisverzekeringen en soms bij pechhulp. In premiesommen is het echter nihil.”

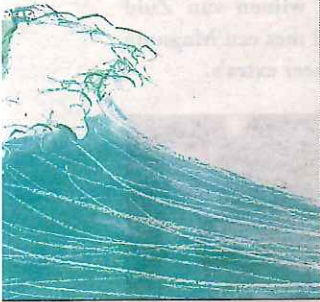
Paaltje

Maak liever een spaarpot, luidt het advies van Hordijk en Walcker. „Als je een paar tientjes per maand spaart, heb je vrij snel een leuk spaarpotje dat je kunt besteden aan welke tegenvaller je maar wilt”, zegt Walcker. „En dan betaal je ook niet voor de winst en kosten van de verzekeringsmaatschappij.”

Voordat Nederlanders zich substantieel minder gaan verzekeren, zijn we wel een generatie verder, voerspelt Hordijk van verzekeringssite.nl. „Je ziet heel langzaam verandering en verzekeraars spelen daarop in met nieuwe producten. Zoals de buitenhuisdekking bij de inboedelverzekering, voor als je je laptop op straat kapot laat vallen. Of de no-claimbeschermer bij de autoverzekering, voor mensen die een no-claim hebben opgebouwd maar toch bovengemiddeld vaak tegen een paaltje rijden.”

Heeft de crisis niets veranderd aan onze drang om alles wat los en vast zit te verzekeren? De verzekeraars zien weinig verschillen. „Er worden nauwelijks verzekeringen opgezegd. Wel shoppen mensen meer langs verzekeraars”, aldus Buis. Hordijk signaleert een daling van het aantal aanvullende ziektekostenverzekeringen, „al vlakt die nu al weer af”. Wel wordt volgens hem in een crisis meer gedeclareerd: „Mensen gaan sneller op zoek naar mogelijkheden om wat geld terug te krijgen.”

Ook hoogleraar Walcker ziet weinig verschil: „Je zou kunnen zeggen dat de crisis ons zo bang heeft gemaakt dat we ons nóg beter verzekeren. Ik zeg: zet één keer in je leven die knop om en neem wat meer risico.”

over premieberekening.”

Collectief oververzekerd

Nederland lijdt aan collectieve verliesangst, is de mening van Walcker. „Dat is een universele angst, maar in Nederland reageren we daar sterk op door ons zeer goed te verzekeren.” Te goed, vindt hij. Zelf heeft hij „een minimumpakket”. Erik Hordijk van verzekeringssite.nl ook. „Ik heb geen tandartsverzekering, geen telefoonverzekering, alleen het hoogst noodzakelijke.” Walcker: „Ik sluit nooit een annuleringsverzekering af. Verandert je leven als je een paar duizend euro kwijt bent omdat je reis naar Azië niet door gaat?”

Beiden hanteren als vuistregel: alle risico's die je zelf wilt en/of kunt dragen, hoef je niet te verzekeren. Alleen rampen die ook financieel je leven veranderen, zoals een afgebrand huis of het overlijden van de enige kostwinner in een huishouden, moet je afdekken.

Dat Nederland collectief oververzekerd is, is „voor een deel een mythe”, vindt woordvoerder Rudi Buis van het Verbond van Verzekeraars. „Ik zie verzekeren als het afdekken van risico's die je niet kunt of wilt dragen. Dat kun je nooit generaliseren, voor iedereen ligt dat anders.”

Zijn advies luidt: bekijk elk jaar je polissen en bedenk of je situatie is veranderd. Ben je verhuist? Heb je een partner gekregen, of een kind? Ben je meer gaan verdienen? Stem daar je verzekeringen op af. „Een complete babyuitrusting kan betekenen dat je inboedelverzekering te laag is geworden.”

Wat we wel eens vergeten, is dat we ook onderverzekerd kunnen zijn, zegt Buis. „Denk aan het jonge stel dat zijn huis inricht met de meubels van oom Willem en de koelkast van oma. Als hun inkomen stijgt, kopen ze nieuwe spullen, maar ze vergeten vaak hun inboedelverzekering daarop af te stemmen.” Volgens Buis denken verzekeraars vaak mee met hun klanten. „Zo bellen ze bijvoorbeeld als ze zien dat je auto ouder is dan zoveel jaar. Of je niet naar een goedkopere verzekering wilt.”

We verspillen in Nederland zo veel aan verzekeringen dat de welvaart zou stijgen als we allemaal eens kritisch naar onze polissen zouden kijken, beweert hoogleraar